

Gunstige effekter af efterafgrøder i sædskifteforsøget

Jørgen E. Olesen
seniorforsker ved Danmarks JordbrugsForskning

Nu er sommeren snart ved at være gået. Det blev en sommer med meget variabelt vejr. På alle forsøgssteder er der kommet passende med regn til at etableret udlægget godt i sædskifteforsøget. Det varme vejr har dog kostet lidt ekstra vanding i år på sandjorden på Jydevad. Nu håber vi bare på, at vejret også kan holde tørt i høsten.

Etablering af udlæg

Der har tidligere især været problemer med at etablere et godt kløverudlæg på Foulum. Det skyldes ikke alene konkurrence fra den gødede dæksæd, men også at der forekom meget ukrudt, der også konkurrerede med kløveren i bunden af afgrøden. Ukrudtet har tidligere været fremmet af at gødningen er nedharvet i såbedet. Desuden blev der ikke gennemført ukrudtsbekæmpelse, fordi udlægget er udsået omtrent samtidigt med dæksæden. I år har vi valgt at nedfælde gyllen, og samtidigt er der gennemført både en blindstrigling og en efterfølgende ukrudtsharvning. Det har resulteret i betydeligt mindre ukrudt end i tidligere år.

På Foulum er halvdelen af kløvergræs-udlægget udsået sammen med kornet. Både græs og kløver spirede pænt frem i kornrækkerne, men kun noget af græsset og enkelte rødkløver-planter har overlevet ukrudtsharvningen. Den resterende halvdel af udlægget blev udsået efter ukrudtsharvningen, og en regnbyge dagen efter sikrede en god fremspiring.

Efterafgrøder

Der begynder nu at være gode effekter af efterafgrøder i de fleste af sædskifterne. Det er bl.a. tilfældet i sædskiftet uden kløvergræs, hvor efterafgrøden af hvidkløver har givet et rigtigt godt grundlag for vårbyggen.

De gode effekter af efterafgrøderne skyldes nok både en effekt på afgrødernes kvælstofforsyning, men også gunstige effekter på andre næringsstoffer og på jordstrukturen. At efterafgrøder også kan spille en rolle for afgrødernes kaliumforsyning kan ses på Jydevad. Her er der nærmest misvækst af kløver i kløvergræsmarker uden gødningstilførsel, men kun i systemerne uden efterafgrøder. I systemerne med efterafgrøder er der tydelige symptomer på kaliummangel, men kløveren gror dog alligevel nogenlunde fornuftigt.

På både Foulum og Flakkebjerg dyrkes i år lupin. Begge steder vokser denne afgrøde tydeligt bedst, hvor der er efterafgrøder i systemet. Dette skyldes formentlig en gunstig virkning af efterafgrøderne på jordstrukturen, som fremmer rodudvikling og dannelse de rodknolde, der er grundlaget for kvælstoffikseringen. Der er nogen ukrudt i lupinen på begge forsøgssteder. Værst står det til på Flakkebjerg i parceller med efterafgrøder, hvor der ikke blev foretaget ukrudtsbekæmpelse. På Foulum er der lidt mindre ukrudt i parceller med efterafgrøder, fordi lupinerne her har groet lidt bedre til og fordi der her er foretaget ukrudtsbekæmpelse.